

ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ КАТЕГОРІЇ «ДЕРЖАВНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО»

Брайловський І.А., докторант

ДП «Наукова спілка Донбасу» (м. Донецьк, Україна)

Серед фахівців немає чіткого розуміння терміну «державно-приватне партнерство / public-private partnership». В економічній літературі можна зустріти наступні варіанти, які використовуються як синоніми: приватно-державне партнерство, державно-приватне партнерство, муніципально-приватне партнерство, приватно-суспільне партнерство, приватно-державна кооперація, публічно-приватне партнерство, суспільно-приватне партнерство, партнерство держави і приватного сектору [4, с. 16].

У закордонних наукових економічних працях термін «державно-приватне партнерство» позначається по-різному: в континентальній Європі використовується аббревіатура Public-Private Partnership (PPP), тоді як в США і Канаді – позначення P3 або рідше – P-P Partnerships, у Великобританії застосовується термін «приватна фінансова ініціатива» (Private Finance Initiative – PFI). У Франції впродовж довгого часу використовувався термін «концесія» для позначення певних моделей ДПП, поширених в країні. Існування варіацій назви одного і того ж механізму ускладнило формування загального поняття державно-приватного партнерства і обмін досвідом в цій сфері.

Розглядаючи визначення державно-приватного партнерства різними дослідниками і організаціями, можна відзначити три головних напрямки підходів до оцінки даної категорії: правовий, функціональний і мікроекономічний. Автори, які ми віднесли до правової категорії визначення дефініції державно-приватного партнерства, головну увагу зосереджують на її законодавчих аспектах, розгляді юридичних форм співробітництва. До функціонального напрямку нами віднесено дефініції тих авторів, які зосереджують свою увагу на тому, що саме конкретно буде зроблено в рамках ДПП. До мікроекономічного – ті формулювання, автори яких зосередили свою увагу переважно на категоріях рівня виробництва в рамках ДПП.

Грунтуючись на аналізі існуючих трактувань концепції «державно-приватне партнерство», а також спираючись на досягнення економічної думки, спробуємо визначити економічну сутність та головні складові ДПП.

При визначенні категорії «державно-приватне партнерство» повинна бути дана відповідь на запитання «що це?», відображені основні цілі і принципи формування такого партнерства, інтереси сторін-учасниць, принципові аспекти їх взаємодії. Права і обов'язки кожної зі сторін-учасниць, масштаби проєктів, які базуються на даній категорії, терміни їх реалізації,

галузеви особливості, регламент юридичного оформлення взаємин та інша специфіка, на нашу думку, для формулювання даного визначення як економічної категорії – вторинні. Вважаємо, що визначення ДПП повинно спиратися вивчення сутності та взаємодії на наступних економічних категоріях: потреби, інтереси, учасники, ресурси, система відносин та форми взаємодії. Розглядаючи категорію «потреби», вважаємо підкреслити наступне. У суспільства в даний час наявні певні потреби – існує необхідність в чому-небудь, об'єктивно потрібному для підтримки життєдіяльності і розвитку людини, колективу, нації, суспільства в цілому; внутрішній збудник активності. На певному етапі, потреби набувають форми інтересів. Держава виступає в якості інституту узагальнення і реалізації суспільних потреб та інтересів.

Сформоване автором визначення ДПП – державно-приватне партнерство – це система взаємовигідного економічного співробітництва державного і приватного секторів економіки, з можливістю залучення третіх осіб, заснованих на прагнучій до максимальної ефективності реалізації економічних потреб та інтересів сторін в умовах обмеженості ресурсів окремо взятої сторони та можливості їх ефективного використання, певним чином організаційно-юридично оформлених.

1. Варнавский В.А. Государственно-частное партнерство / В.А.Варнавский. – М.: ИМЭМО РАН, 2009. В 2-х томах. Т. 1 – С.12

2. Економічна теорія: Політекономія: Підручник / За ред.. В.Д.Базилевича.- К.: Знання, 2001. – С. 44.

3. Тазабеков, А.Т. Изучение мирового опыта государственно-частного партнерства как важная предпосылка дальнейшего экономического развития Казахстана / А.Т. Тазабеков // Экономическое обозрение. – 2005. – №2. – С. 56.

4. Татаркин, А.И. Теоретические основы государственно-частного партнерства / А.И. Татаркин, О.А. Романова, Ю.Г. Лаврикова // Бизнес, менеджмент право. – 2005. – №1. – С. 16.

5. Budaus D. Public Private Partnership als innovative Organisationsform/Budaus Dietrich. – Heidelberg, 1998. – P. 4.

Економічні проблеми сталого розвитку : матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої пам'яті проф. Балацького О. Ф. (м. Суми, 24–26 квітня 2013 р.) : у 4 т. / за заг. ред. О. В. Прокопенко. – Суми : Сумський державний університет, 2013. – Т. 1. – С. 30-32.